

Timrå kommun
Kommunstyrelsen

För kännedom: Kommunfullmäktiges
presidium

2025-04-10

Revisionsrapport ”Granskning av bokslut och årsredovisning”

KPMG har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en översiktlig granskning av bokslut och årsredovisning per 2024-12-31.

Revisionen önskar att kommunstyrelsen lämnar synpunkter på de slutsatser som finns redovisade i rapporten senast den 15 augusti 2025. Av svaret bör det framgå vilka eventuella åtgärder som ska vidtas och när de beräknas vara genomförda.

Svaret skickas till Lena Medin, KPMG (mailadress lena.medin@kpmg.se) för vidarebefordran till revisorerna.

För Timrå kommuns revisorer

Keijo Ojala
Ordförande

Inger Nyhman
Vice ordförande

Granskning av bokslut och årsredovisning

2024-12-31

Rapport

Timrå kommun

KPMG AB

2025-04-10

Antal sidor 10

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
1.1	Årsredovisningens räkenskaper	1
1.2	God ekonomisk hushållning	1
1.3	Balanskravsresultat	2
1.4	Övriga iakttagelser:	2
1.5	Rekommendationer	2
2	Bakgrund	3
2.1	Syfte och revisionsfrågor	3
2.2	Avgränsning	4
2.3	Revisionskriterier	4
2.4	Metod	5
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Årsredovisningens räkenskaper	6
3.1.1	Bedömning	6
3.2	God ekonomisk hushållning	7
3.3	Balanskravsresultat	8
3.3.1	Bedömning	9
3.4	Övriga iakttagelser	9
3.4.1	Bedömning	9

1 Sammanfattning

Vi har av Timrå kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2024. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2024.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Nedan följer en sammanfattning av granskningens bedömningar och rekommendationer.

1.1 Årsredovisningens räkenskaper

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året, med undantag från nedanstående avvikelser.

Utifrån vår genomförda granskning av årsbokslutet har vi noterat att kommunen gör avsteg från lag och god sed avseende följande:

- Infrastruktursatsning VA
- Avsättning för återställning deponi

Vi har därutöver noterat följande, ej väsentliga avvikelser eller noteringar:

- Kostnader som bokförts för tidigt.
- Framtidsfond
- Arvodesmodell Stiftelsen Per Bergmans Donationsfond

En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR.

Drift- och investeringsredovisning har upprättats i enlighet med LKBR

1.2 God ekonomisk hushållning

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det åiterrapporterade resultatet. Det innebär att resultatet inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2024.

1.3 Balanskravsresultat

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet inte uppfylls. Vi bedömer att de synnerliga skäl som åberopas i årsredovisningen, för att inte reglera det negativa balanskravsresultatet, inte är väl motiverade utifrån lag och dess förarbeten. och att kravet om god ekonomisk hushållning därmed inte beaktas.

Erforderliga uppgifter framgår inte om när och hur reglering av det negativa balanskravsresultatet ska genomföras.

1.4 Övriga iakttagelser:

- Det är ensam behörighet på adminrollen i bank
- Det saknas en rutin för att attestera manuella bokföringsorders.
- Det saknas rutin för att kontrollera registrerade indata i lönesystemet.

1.5 Rekommendationer

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- utveckla förutsättningarna för att kunna bedöma verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning.
- verkar för att återställa balanskravsunderskottet inom tre år. Det bör också framgå hur balanskravsunderskottet ska återställas.
- säkerställa att redovisningslagar och god redovisningssed följs.
- stärka den interna kontrollen genom att åtgärda de påtalade bristerna.

2 Bakgrund

Vi har av Timrå kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2024. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2024.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap. kommunallagen (2017:725) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska vid granskning av årsredovisning pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisorernas revisionsberättelse.

Från och med den 1 januari 2023 ska årsredovisningen granskas enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Standarden ska tillämpas av de sakkunniga som utför räkenskapsrevision på uppdrag av förtroendevalda revisorer i kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund.

Standarden består av:

- Ramverk
- Anvisningar för tillämpning i kommunal räkenskapsrevision av International Standards on Auditing (ISA) samt International Standard on Review Engagements (ISRE 2410) inklusive tillämpningsanvisning för granskning av drift-och investeringsredovisning (enligt ISA 501)
- Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper
- Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse

Följande moment regleras inte av standarden utan tillkommer, i enlighet med SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet 2022:

- Granskningen av utfallet rörande verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning samt själva bedömningen av huruvida resultaten i årsredovisningen är förenliga med verksamhetsmålen samt de finansiella målen.
- Bedömning om kommunen efterlever balanskravet samt eventuellt åberopande av synnerliga skäl omfattas inte av Standard för kommunal räkenskapsrevision.

2.1 Syfte och revisionsfrågor

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Granskningen av årsredovisningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året?
- Är förvaltningsberättelsens lagstadgade delar förenliga med årsredovisningens övriga delar?
- Har förvaltningsberättelsen upprättats i enlighet med LKBR?
- Har sammanställda räkenskaper konsoliderats i enlighet med LKBR?
- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?
- Efterlever kommunen balanskravet och har eventuella negativa balanskravsresultat och åberopande av synnerliga skäl hanterats korrekt?

2.2 Avgränsning

Vår granskning omfattar årsredovisningen per 2024-12-31. Granskningen av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet 2022 samt SKYREV R5 Granskning av delårsrapport och årsredovisning.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

2.3 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för våra bedömningar avseende årsredovisningens räkenskaper bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR)

Vid bedömning av god ekonomisk hushållning bygger vår bedömning även på:

- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

2.4 Metod

Granskningarna har genomförts genom bland annat:

- Processgenomgång
- Stickprov och andra urvalsmetoder
- Kartläggning av IT-miljön
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Avstämning mot redovisningsregelverk
- Kartläggning av interna kontroller som är av relevans för upprättandet av de finansiella rapporterna
- Verifiering av årsredovisning mot huvudbok samt underlag för denna

Revisionens faser kan kategoriseras i Planering, Genomförande och Rapportering.

I planeringsfasen har vi haft inledande genomgång av villkoren för uppdraget, fastställande av vilka dokumentationskrav som finns, vem som bär ansvaret vid oegentligheter samt kommunikationen under revisionens gång. En viktig del i planeringsfasen är att identifiera risker, värdera riskernas utifrån allvarlighet och sannolikhet samt att identifiera lämpliga granskningsåtgärder.

Genomförandefasen har omfattat fortsatt planering då den interna kontrollen som har översiktligt granskats och de iakttagelser som gjorts i samband med denna granskning har beaktats i granskningen av årsbokslutet. Granskningen av den interna kontrollen tar sin utgångspunkt i kommunens processer, bedömningar i redovisningen och finansiella ramverk. Förståelsen för de väsentliga processerna har dokumenterats och en bedömning kring risken för oegentligheter har gjorts. Vidare utgör IT-miljön en viktig del av kommunens verksamhet och en dokumenterad förståelse kopplat till detta område har ingått som en del av den interna kontrollen. Vi har skaffat oss en förståelse för den interna kontrollen för att identifiera lämpliga granskningsåtgärder men inte för att uttala oss om effektiviteten i kontrollerna/processerna.

En revisionsstrategi har bestämts utifrån den inledande planeringen och den förståelse som skaffats i samband med kartläggningen av den interna kontrollen. Andra delen av genomförandefasen har omfattat inhämtande av revisionsbevis genom granskning och dokumentation av:

- Balans och resultaträkning
- Närståendetransaktioner
- Sammanställda räkenskaper
- Drift- och investeringsredovisningen
- Förvaltningsberättelse

Som en del i den avslutande fasen har vi inhämtat ett skriftligt uttalande enligt ISA 580. Det har inhämtats från de tjänstepersoner som har uppdraget att verkställa bokslutsprocessen och den interna kontrollen i kommunens redovisning, system och rutiner.

Granskningarna avser kommunens årsredovisning som avgetts av kommunstyrelsen den 2025-04-08.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

3 Resultat av granskningen

Nedan redogörs för resultatet av granskningen och de noteringar som gjorts i samband med denna.

3.1 Årsredovisningens räkenskaper

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper.

3.1.1 Bedömning

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med LKBR och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året, med undantag för avvikelser avseende infrastruktursatsning och deponi som beskrivs nedan.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR.

Drift- och investeringsredovisning har upprättats i enlighet med LKBR.

Kommunen gör i årsredovisningen avsteg från lag och god sed avseende följande:

- *Infrastruktursatsning VA*

Bidrag har lämnats till dotterbolaget Timrå Vatten AB avseende del av den medfinansiering för infrastruktursatsning för vatten som beslutades i kommunfullmäktige 2023-06-12. I bokslutet har bidraget redovisats som ett pågående projekt (tillgång) om 19,4 mnkr. Vår bedömning är att dessa 19,4 mnkr borde redovisats som kostnad. Posten kommer enligt uppgift att hanteras som en infrastruktursatsning i balansräkningen. En sådan hantering är ej förenlig med RKR 21 (Bidrag till infrastruktur) då dessa regler specifikt riktar sig mot statliga infrastruktursatsningar som kommunen bidrar till.

- *Avsättning för återställning deponi*

Som framgår av kommunens redovisningsprinciper i årsredovisningen under rubriken Avsättningar, så har avsättningar för deponier tagits upp till det belopp som bedömdes krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen 2020. Kostnaden för återställandet har beräknats på nytt under år 2022 och visar på ett tillkommande belopp om 10,4 mnkr men ingen ytterligare avsättning har gjorts. Vår bedömning är att posten är åtminstone 10,4 mnkr för lågt redovisad då prisökningar de senaste åren torde ha ökat den beräknade kostnaden ytterligare.

Vi har därutöver noterat följande, ej väsentliga avvikelser:

- *Kostnader som bokförts för tidigt.*

Kommunen redovisade i föregående årsbokslut uppsägningshyror på lokaler som inte var uppsagda. Årets resultat 2024 skulle vid en korrekt hantering varit 1,8 mnkr lägre.

- *Framtidsfond*

Enligt kommunstyrelsens förslag i samband med årsredovisningen för år 2022 beslutade kommunfullmäktige att sätta av årets resultat till framtidsfond. Framtidsfonden redovisas som en del av eget kapital. Ett beslut om att nyttja framtidsfonden innebär en urholkning av det egna kapitalet. Vi gör ingen annan bedömning än tidigare utan bedömer att en framtidsfond inte är förenlig med lagstiftning eller god redovisningssed. I årets budget har finansförvaltningen utgått från att 20 mnkr lyfts in i resultatet från Framtidsfonden. Vi noterar att detta inte bokförts i årsbokslutet. En sådan bokning skulle ej heller vara förenlig med lagstiftning och god redovisningssed.

- *Arvodesmodell Stiftelsen Per Bergmans Donationsfond*

Kommunen har som förvaltare av stiftelsen Per Bergmans Donationsfond ett pågående ärende hos Länsstyrelsen avseende den tillämpade arvodesmodellen för förvaltningsarvode. I ett brev från länsstyrelsen 2023-06-07 överväger Länsstyrelsen att rikta ett föreläggande till Timrå kommun (förvaltaren) att vidta rättelse avseende beslut om arvodering samt förbjuda kommunen att använda sig av den beslutade modellen för arvode. Slutligt avgörande är ej klart.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att säkerställa att lagar och god redovisningssed följs.

3.2 God ekonomisk hushållning

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Såsom vi har uppfattat är såväl finansiella mål som kommunövergripande inriktningsmål med fokusområden sådana mål är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Till inriktningsmålen finns även uppdrag samt en beskrivning över vilken effekt som förväntas. Därutöver finns i budgeten ett antal nyckeltal (ofta andra än vad som anges som förväntade effekter) kopplade till inriktningsmålen. Enligt uppgift är ökning eller minskning av den förväntade effekten och nyckeltalet indikation på att målet är uppnått eller på väg åt rätt håll.

Finansiella mål

- Resultatet ska överstiga 1% av skatter och avgifter.
- Soliditeten ska ha en oförändrad eller positiv trend.
- Kommunala bolag följer ägardirektiven.

I årsredovisningen framgår att två av de tre finansiella målen bedöms inte vara uppfyllda. Kommunstyrelsen gör bedömningen att de kommunala bolagen följer ägardirektiven. Målen om 1 % av skatter och generella statsbidrag och om soliditet är inte uppfyllda.

Verksamhetsmål

Kommunstyrelsen bedömer att fem inriktningsmål bedöms som "bidrar till målet" medan ett inriktningsmål anses "bidra delvis".

Bedömningen baseras i huvudsak på beskrivande text. För flera av de i budgeten angivna punkterna under rubriken "Vilken effekt vill vi se?" redovisas inte något utfall utan i form av beskrivande text om vad som har genomförts. I några fall är utfallet inte i enlighet med den effekt som önskas. Trots det har som framgår ovan inriktningsmålet bedömts med "bidrar till målet".

Kommunstyrelsens bedömning

Kommunstyrelsens samlade bedömning är att god ekonomisk hushållning inte uppnås.

Bedömning

Vi anser att det, utifrån vad som framgår ovan, att det är svårt att fullt ut göra en objektiv bedömning av utfallet för inriktningsmålen.

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet. Det innebär att resultatet inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2024.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att utveckla förutsättningarna för att kunna bedöma verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning.

3.3 Balanskravsresultat

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Redovisningen av balanskravet följer inte lagens uppställning, se även RKR:s information "Beräkning och redovisning av balanskravsresultat¹" som visar exempel på tillämpning.

¹ Maj 2024

Kommunstyrelsen redovisar ett balanskravsresultat efter justeringar med – 58,3 mnkr. Här har avsteg från uppställningen skett genom att posten synnerliga skäl ingår bland justeringar.

Kommunstyrelsen förslår att 17,3 mnkr undantas från att återställas med hänvisning synnerliga skäl på grund att pensionerna ökade med 17,3 mnkr. Någon motivering varför det ska ses som synnerligt skäl eller varför synnerliga skäl är tillämpligt framgår inte.

Återstående balanskravsunderskott, 58,3 mnkr, ska återställas inom tre år. Någon tidplan för återställandet eller hur återställandet ska ske framgår inte av årsredovisningen.

3.3.1 Bedömning

Med synnerliga skäl avses enligt förarbetena fall där ett frångående från kravet att återställa det egna kapitalet är mycket väl motiverat. Det grundläggande kravet är att de åtgärder som kommunen rent allmänt vidtar måste vara förenliga med god ekonomisk hushållning. Vi kan inte se att de skäl som anges återfinns bland de exempel som framgår av förarbeten.

Vi anser vidare att det ska framgå, i varje fall översiktligt, hur balanskravsunderskottet ska återställas.

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet inte uppfylls. Vi bedömer att de synnerliga skäl som åberopas i årsredovisningen, för att inte reglera det negativa balanskravsresultatet, inte är väl motiverade utifrån lag och dess förarbeten. och att kravet om god ekonomisk hushållning därmed inte beaktas.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen verkar för att återställa balanskravsunderskottet inom tre år. Det bör också framgå hur balanskravsunderskottet ska återställas.

3.4 Övriga iakttagelser

Vi har i vår granskning även noterat följande avvikelser:

- Det är ensam behörighet på adminrollen i bank
- Det saknas en rutin för att attestera manuella bokföringsorders.
- Det saknas rutin för att kontrollera registrerade indata i lönesystemet.

3.4.1 Bedömning

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att se över adminrollen i bank så att det krävs två i förening för att ändra fullmakter i bank.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att se över attestordning, dokumentera rutin för attest av manuella bokföringsorders samt säkerställa att alla manuella bokföringsorders blir föremål för attest.

Vi rekommenderar att rutinen för ändringar och nyupplägg i det fasta registret för lönedata stärks genom en dokumenterad kontroll med fyra ögons princip.

Datum som ovan

KPMG AB

Therese Malmgren

Auktoriserad revisor

Lena Medin

Certifierad kommunal revisor